

Näringsdepartementet
Sekretariatet för EU och internationella frågor

Rådets möte (jordbruks- och fiskeministrarna) den 21 mars 2022

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter

JORDBRUK

Icke lagstiftande verksamhet

3. Lägesrapport om utarbetandet av rapporten om tillämpningen av EU:s hälso- och miljönormer på importerade jordbruks- och livsmedelsprodukter

- Information från kommissionen och diskussion

Ansvariga statsråd: Anna-Caren Säterberg ansvarar för den gemensamma jordbruks- respektive livsmedelspolitiken, Anna Hallberg för handelspolitiken och Annika Strandhäll för miljöpolitiken.

Förslagets innehåll:

I linje med förra årets reformbeslut av den gemensamma jordbrukspolitiken ska kommissionen i juni i år presentera en rapport om möjligheterna att kräva att importerade jordbruksprodukter, i enlighet med WTO-regelverket, produceras enligt vissa av EU:s produktionskrav vad avser hälsa, djurvälstånd och miljö. Kommissionen avser uppdatera rådet om arbetet med rapporten.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen stödjer kommissionens ambition att främja hållbarhet i det globala perspektivet inom ramen för från jord- till bord-strategin. Det är i grunden positivt att EU:s handelspolitik används för att främja säkra och hållbara livsmedel och uppnå ambitiösa åtaganden från tredjeländer på viktiga områden såsom djurskydd, användningen av bekämpningsmedel och kampen mot antimikrobiell resistens (AMR). Vad gäller arbetet med att motverka AMR har EU redan beslutat att producenter i tredjeland som vill exportera animaliska produkter till EU inte får använda antibiotika som tillväxtbefrämjare, eller använda vissa antibiotika som enligt förordningen ska reserveras för humant bruk, i uppfödningen. Genomförandelagstiftning ska antas innan importreglerna kan träda i kraft.

Eventuella krav på produktionsmetoder för importerade produkter måste diskuteras från fall till fall för att fastställa om förslaget syftar till - och leder till - ökad hållbarhet samt är försvarbart i WTO. Syftet får inte vara protektionistiskt. Förslagets påverkan på utvecklingsländer bör också analyseras och beaktas.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan var senast föremål för samråd i miljö- och jordbruksutskottet den 17 februari 2022 och för samråd med EU-nämnden den 18 februari 2022.

4. Läget på jordbruksmarknaderna, särskilt efter invasionen av Ukraina

- Information från kommissionen och medlemsstaterna, samt diskussion

Ansvarigt statsråd: Anna-Caren Säterberg

Förslagets innehåll:

Generellt råder det höga priser på flertalet jordbruksråvaror. Det höga kostnadsläget för insatsvaror, pressar dock lönsamheten i jordbruket. Priserna på mjölk, nötkött, fjäderfä och ägg ligger på en hög nivå både i Sverige och i EU. Priserna på griskött i EU har dock sjunkit kraftigt sedan våren 2021 på grund av ökat utbud men har stabiliserats och det finns tecken till ökande priser. De svenska priserna på griskött har varit relativt

oförändrade på en hög nivå. De höjda energipriserna påverkar lantbrukets kostnader för diesel, el, handelsgödsel och foder.

Rysslands invasion av Ukraina har inneburit ytterligare prisökningar för energi, handelsgödsel och spannmål, oljeväxter och foder. Ukraina står för 11 procent och Ryssland för 20 procent av den globala exporten av vete. Ukraina är också en stor exportör av raps och solrosfrö, jämte majs och korn, bland annat till EU. Konflikten har redan lett till ytterligare prisökningar från en redan hög nivå.

Kommissionen bedömer att konflikten kommer leda till bestående höga priser på jordbrukets insatsvaror.

På ett extra insatt informellt videomöte med jordbruksministrarna den 2 mars, betonade medlemsländerna solidariteten med Ukraina. Vidare betonade flera medlemsländer vikten av att vidmakthålla och om möjligt att öka livsmedelsproduktionen i EU.

Följande åtgärdsområden har diskuterats:

- Övervakning och frekvent uppdatering av marknadsinformation är viktig för transparensen. Detta bör ske genom att dela information i existerande kanaler inom EU och internationellt.
- Vikten av internationellt samarbete, t ex FAO, WFP, AMIS och OECD.
- Marknadsåtgärder inom ramen för den samlade marknadsordningen i den gemensamma jordbrukspolitik.
- Undantag från krav på träda (ekologiska fokusarealer i förgröningen).

Kommissionen avser att lägga fram förslag till åtgärder till den Särskilda jordbrukskommittén (SJK) den 14 mars.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen tar del av informationen. I solidaritet med Ukraina, behöver vi identifiera vad vi kan göra för att hjälpa till för att säkra Ukrainas livsmedelsförsörjning. Det är även viktigt att följa hur situationen påverkar livsmedelsförsörjningen i utvecklingsländer.

Det är angeläget att nära följa utvecklingen på jordbruksmarknaderna med anledningen av Rysslands invasion av Ukraina. Transparent och uppdaterad marknadsinformation bidrar till en bättre fungerande marknad.

Kommissionen har även en viktig roll i att övervaka att handeln fungerar.

Regeringen anser att det är viktigt att KOM tillser att ett rättsligt ramverk tas fram för att medlemsstaterna ska kunna omhänderta de ekonomiska effekterna av kriget i Ukraina och Rysslandssanktionerna. Ett tillfälligt ramverk för statligt stöd likt det för covid-19-pandemin, men anpassat till de nuvarande förhållandena kan övervägas, för att mota effekterna av den nuvarande krisen.

Generellt har marknadsorienteringen av GJP visat sig ändamålsenlig för att trygga livsmedelsförsörjningen och livsmedelssäkerheten. Den nu uppkomna situationen och dess påverkan på marknaden behöver nogra följas och analyseras. Det är avgörande att EU:s livsmedelsproduktion i rådande läge fungerar och kan svara mot eventuella ökade behov till följd av krisen eller avbrott i leveranskedjor. Regeringen efterfrågar i detta läge väl avvägda åtgärder eller undantag från regelverk, för att motverka en stor påverkan på livsmedelsförsörjningen i EU.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Marknadssituationen var senast föremål för överläggning i miljö- och jordbruksutskottet den 17 februari 2022 och samråd med EU-nämnden den 18 februari 2022.

5. Godkännande av de strategiska planerna inom den gemensamma jordbrukspolitiken

- Information från kommissionen och diskussion

Ansvarigt statsråd: Anna-Caren Säterberg

Förslagets innehåll:

Kommissionen kommer informera om arbetet med godkännandet av de strategiska planerna för CAP.

Nästa steg i godkännandeprocessen är att Kommissionen senast den 1 april kommer att översända observationsbrev med synpunkter på förslagen till strategiska planer till respektive medlemsland. Medlemsländernas svar på observationsbrevet samt en fortsatt bilateral dialog kommer att föregå Kommissionens godkännande.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen tar del av informationen. Regeringen anser att ett smidigt godkännande av de strategiska planerna är nödvändigt för att säkerställa ett bra införande av reformen 2023.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan har inte varit föremål för tidigare behandling i miljö- och jordbruksutskottet eller EU-nämnden.